

การใช้หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด กรณีสนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์ Jus Cogens : A Case in Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons

สมบูรณ์ เสงี่ยมบุตร

มหาวิทยาลัยเกริก

Somboon Sangiambut
Krirk University, Thailand.

E-mail: somboon.sangiambut@gmail.com

บทคัดย่อ

การใช้หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมีโอกาสน้อยมาก เพราะเรื่องที่จะเข้าข่ายการใช้หลักกฎหมายเด็ดขาดนาน ๆ จึงจะเกิดขึ้นสักครั้ง เมื่อสนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2564 เปิดโอกาสให้นำหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดมาใช้ ภาควิชาสนธิสัญญาทุกภาคีต้องปฏิบัติตามการห้ามอาวุธนิวเคลียร์ทั้งหมด สำหรับรัฐที่มีอาวุธนิวเคลียร์ทั้งหมดมิได้เข้าเป็นภาคีสนธิสัญญาฉบับนี้ ก็ถูกห้ามการใช้อาวุธนิวเคลียร์ เพราะการใช้อาวุธนิวเคลียร์เป็นอาชญากรรมฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ด้วยเหตุผลว่าอาวุธนิวเคลียร์สามารถทำลายประชาชนพลเรือนจำนวนมาก ซึ่งถือเป็นอาชญากรรมภายใต้หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด ประเทศไทยควรณรงค์ให้ประชาชนในรัฐอาวุธนิวเคลียร์ตื่นตัวรู้ว่ากฎหมายระหว่างประเทศห้ามการใช้อาวุธนิวเคลียร์มีผลบังคับใช้แล้ว รัฐบาลของประเทศที่มีอาวุธนิวเคลียร์ควรยกเลิกอาวุธนิวเคลียร์เพื่อหลีกเลี่ยงการทำลายมนุษยชาติ

คำสำคัญ: หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด; อาชญากรรมฆ่าล้างเผ่าพันธุ์; อาวุธนิวเคลียร์; กฎบัตรสหประชาชาติ

Abstracts

In international relations, jus cogens is very seldom invoked because issues to which jus cogens is applicable do not often arise. When the Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons entered into force on the 22nd January 2021, it was an occasion to apply jus cogens. The Parties to the Treaty must observe all prohibitions with respect to nuclear weapons. All nuclear weapon states which are not parties to the Treaty are also prohibited from using nuclear weapons since the use of nuclear weapons result in genocide due to the destruction of massive numbers of civilian populations, which is a crime under jus cogens. Thailand should campaign to let the peoples of nuclear weapon states be aware that the use of nuclear weapons is now prohibited by international law, and put pressure on the governments of nuclear weapon states to abolish nuclear weapons in order to avoid the total destruction of humankind.

Keywords: Jus Cogens; Genocide; Nuclear weapons; Charter of the United Nations

* วันที่รับบทความ: 19 สิงหาคม 2564; วันที่แก้ไขบทความ 15 กันยายน 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 16 กันยายน 2564

Received: August 19, 2021; Revised: September 15, 2021; Accepted: September 16, 2021

บทนำ

ด้วยหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด (Jus cogens) มีโอกาสการใช้น้อยมาก (Charlesworth and Chinkin, 1993 : 63-76) การศึกษาในเรื่องนี้มีน้อย จึงควรส่งเสริมให้มีการศึกษา ประกอบกับอาวูรนิวเคลียร์มีอำนาจในการทำลายล้างสูง หากเกิดสงครามนิวเคลียร์ มนุษยชาติจะถูกทำลายได้ เพื่อวัตถุประสงค์ในการรักษาป้องกันมนุษยชาติ จึงต้องประกาศให้ทราบทั่วกันว่า การใช้อาวูรนิวเคลียร์ถูกห้ามแล้ว รวมทั้งประเทศไทยมีบทบาทในเรื่องการห้ามอาวูรนิวเคลียร์ จึงเขียนบทความนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- (1) เป็นตัวอย่างวิธีการใช้หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด
- (2) ประกาศให้ทราบถึงการห้ามใช้อาวูรนิวเคลียร์ และ
- (3) หากประเทศไทยรณรงค์ต่อต้านการใช้อาวูรนิวเคลียร์จะได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้นำในการรักษาสันติภาพและมนุษยชาติ

จากวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น บทความนี้จะเริ่มอธิบายเกี่ยวกับวิธีการใช้หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด การห้ามใช้อาวูรนิวเคลียร์ตามหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด และ การรณรงค์ต่อต้านการใช้อาวูรนิวเคลียร์

วิธีการใช้หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด

หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดเป็นหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นใหม่ตามอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ.1969 (เพชรณพัฒน์ ศรีวุทธิยประภา, 2561 : 12-18) จึงควรทำความเข้าใจกับการเกิดหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด ลักษณะของหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด ลักษณะการบังคับใช้หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด และหลักการที่เป็นที่ยอมรับว่าเป็นหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด

1. การเกิดของหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด

ระบบกฎหมายระหว่างประเทศมีวิธีการสร้างหลักกฎหมายระหว่างประเทศโดยการบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในสนธิสัญญา หรืออาจจะสร้างหลักกฎหมายระหว่างประเทศโดยการยอมรับปฏิบัติตามจนกลายเป็นหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ

สำหรับหลักกฎหมายที่ได้รับการยอมรับที่นำไปสู่การสร้างหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดที่สำคัญคือ การห้ามค้าทาส แต่เดิมมีประเพณีการค้าทาสนิโกรแอฟริการะหว่างประเทศต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกาและอเมริกา ประเพณีค้าทาสนี้ถูกยกเลิกโดยปฏิญญาของการประชุมกรุงเวียนนาวันที่ 8 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1815 ว่าด้วยเรื่องการยกเลิกการค้าคนนิโกรแอฟริกาหรือการค้าทาส (Declaration du Congrès de Vienne en date du 8 février 1815 au sujet de l'Abolition de la Traite des Negres d'Afrique ou du Commerce des Esclaves) (สมบุญ เสี่ยมบุตร, 2560 : 94)

ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ สนธิสัญญากับจารีตประเพณีระหว่างประเทศมีฐานะทางกฎหมายเท่าเทียมกัน สนธิสัญญาสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขจารีตประเพณีที่มีอยู่ก่อน จารีตประเพณีระหว่างประเทศสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขสนธิสัญญาที่มีอยู่ก่อนเช่นกัน (รภัทชโย ภูเทวิน, 2562 : 83-107) ปฏิญญาของการประชุมกรุงเวียนนา ค.ศ.1815 ทำเป็นลายลักษณ์อักษรในรูปสนธิสัญญา จึงทำการเปลี่ยนแปลงประเพณีการค้าระหว่างแอฟริกาและอเมริกาโดยการยกเลิกการค้าทาส ประเทศที่ร่วมทำปฏิญญาเป็นประเทศยุโรปที่ทำการค้าระหว่างแอฟริกาและอเมริกา ประเทศยุโรปจึงต้องปฏิบัติตามข้อผูกพันเรื่องการยกเลิกการค้าทาสตามหลักกฎหมายสนธิสัญญา ต่อมาหลักการห้ามค้าทาสของปฏิญญา ค.ศ.1815 ได้เป็นที่ยอมรับโดยประเทศที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการทำปฏิญญาทั่วโลกจนกลายเป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไม่มีประเทศใดกล้าอ้างหลักการใด ๆ ที่ขัดกับหลักการห้ามค้าทาส รวมทั้งไม่มีประเทศใดกล้าละเมิดหลักการห้ามค้าทาสมาจนถึงปัจจุบันนี้ ซึ่งแสดงว่าหลักการห้ามค้าทาสไม่เพียงแต่เป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศ แต่เป็นจารีตประเพณีที่สามารถบังคับได้เด็ดขาด ไม่ถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขมาจนถึงปัจจุบันนี้

จากผลของจารีตประเพณีระหว่างประเทศที่ห้ามค้าทาสที่บังคับใช้ได้อย่างเด็ดขาด จึงมีการสร้างหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดซึ่งมีผลบังคับใช้เหนือสนธิสัญญาและจารีตประเพณีระหว่างประเทศ คือ สนธิสัญญาหรือจารีตประเพณีระหว่างประเทศที่ขัดกับหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดจะถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้สอดคล้องกับหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด ดังที่บัญญัติไว้อย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรกในอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ.1969 ข้อ 53 (เพชรพนัน ศรีวิสุทธิประภา, 2561 : 48-52)

2. ลักษณะของหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด

อนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. 1969 ข้อ 53 ได้บัญญัติผลบังคับใช้หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดดังนี้ (United Nations, 2005 : 18)

“Article 53 Treaties conflicting with a peremptory norm of general international law (jus cogens).

A treaty is void if, at the time of its conclusion, it conflicts with a peremptory norm of general international law. For the purposes of the present Convention, a peremptory norm of general international law is a norm accepted and recognized by the international community of States as a whole as a norm from which no derogation is permitted and which can be modified only by a subsequent norm of general international law having the same character.”

คำแปล

ข้อ 53 สนธิสัญญาที่ขัดกับหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดของกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไป

สนธิสัญญาเป็นโมฆะถ้าในเวลาทำขัดกับหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดของกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไป เพื่อวัตถุประสงค์ของอนุสัญญานี้ หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดของกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไปเป็นหลักกฎหมายที่ยอมรับและรับรองโดยประชาคมระหว่างประเทศของรัฐทั้งหมดให้เป็นหลักกฎหมายซึ่งไม่

อนุญาตให้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขและซึ่งสามารถถูกเปลี่ยนแปลงโดยหลักกฎหมายของกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไปที่มีลักษณะเดียวกันเท่านั้น

บทบัญญัติข้อ 53 ของอนุสัญญากรุงเวียนนาได้กำหนดลักษณะของหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดว่าเป็นหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดของกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไป ยอมรับและรับรองโดยประชาคมระหว่างประเทศของรัฐทั้งหมด การยอมรับและรับรองหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดโดยประชาคมระหว่างประเทศของรัฐทั้งหมดเช่นนี้ก็แสดงว่า หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดอาจเกิดจากการบัญญัติหลักกฎหมายไว้ในสนธิสัญญารวมทั้งบัญญัติให้เป็นหลักกฎหมายเด็ดขาดและสนธิสัญญาดังนั้นมีประเทศทั่วโลกเข้าเป็นภาคีด้วย

หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดอาจเกิดขึ้นในลักษณะเดียวกันกับหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศซึ่งเกิดจากการยอมรับและปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอโดยประชาคมระหว่างประเทศของรัฐทั้งหมด ยกเว้นหลักกฎหมายจารีตประเพณีภูมิภาคเป็นที่ยอมรับของรัฐในภูมิภาค และหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศท้องถิ่นเป็นที่ยอมรับของรัฐในท้องถิ่นนั้นเท่านั้น (สมบูรณ์ เสี่ยมบุตร, 2560 : 90-91)

สำหรับหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศไม่มีผลบังคับเด็ดขาดเหมือนหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด เพราะหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศอาจถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้โดยสนธิสัญญาที่ทำขึ้นในภายหลัง หรือจารีตประเพณีระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นในภายหลังโดยการปฏิบัติของรัฐในภายหลังที่แตกต่างจากหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศเดิม

3. ลักษณะการบังคับใช้ของหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด

หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดมีหลักการบังคับใช้ 3 ลักษณะด้วยกัน คือ สนธิสัญญาโมฆะหากในขณะที่ทำขัดแย้งกับหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด หลักกฎหมายที่ไม่อนุญาตการไม่ปฏิบัติตาม และหลักกฎหมายที่จะเปลี่ยนแปลงโดยหลักกฎหมายลักษณะเดียวกันที่เกิดขึ้นในภายหลังเท่านั้น

สนธิสัญญาโมฆะหากขัดกับหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด อนุสัญญากรุงเวียนนาข้อ 53 ได้บัญญัติให้สนธิสัญญาโมฆะหากในขณะที่ทำสนธิสัญญาขัดแย้งกับหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดของกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไป สำหรับสนธิสัญญาที่ทำไว้ก่อนที่มีหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด อนุสัญญามีได้กล่าวถึง จึงต้องศึกษาประเด็นนี้ในเรื่องหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดไม่ยอมให้มีการไม่ปฏิบัติตาม

หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดไม่อนุญาตการไม่ปฏิบัติตาม โดยที่หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดได้รับการยอมรับและรับรองโดยประชาคมระหว่างประเทศของรัฐทั้งหมดว่า เป็นหลักกฎหมายที่ไม่อนุญาตให้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข แสดงว่าเป็นข้อห้ามที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง หรือเป็นข้อห้ามที่ห้ามเปลี่ยนแปลง หรือเป็นข้อห้ามที่ห้ามตลอดไปโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง จึงเป็นหลักกฎหมายที่ไม่อนุญาตการไม่ปฏิบัติตาม เมื่อทุกรัฐต้องปฏิบัติตามหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด รัฐก็ต้องปรับปรุงแก้ไขสนธิสัญญาที่มีอยู่ไม่ให้เกิดขัดแย้งกับหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดที่เกิดขึ้นภายหลังสนธิสัญญา สนธิสัญญาที่มีอยู่ก่อนเกิดหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดไม่โมฆะย้อนหลัง สิ่งที่ได้ดำเนินการตามสนธิสัญญาไปแล้วก่อนเกิดหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดจะไม่ถูกลบล้างโดยหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด

ในทำนองเดียวกัน อนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ.1969 ไม่ได้กล่าวถึงหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดกับจารีตประเพณีระหว่างประเทศ เพราะอนุสัญญาคงจะมุ่งกำหนดกฎเกณฑ์เฉพาะเรื่องเกี่ยวกับสนธิสัญญา หลักการที่จะพิจารณาเรื่องนี้ต้องดูจากการเกิดหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดซึ่งเริ่มจากการเป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศที่ประชาคมนานาชาติยอมรับและรับรอง ดังนั้นหลักการใหม่ที่จะกลายเป็นหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดตอนนี้อยู่ในช่วงเป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศก็ได้ทำการเปลี่ยนแปลงแก้ไขจารีตประเพณีเก่าที่ขัดแย้งกันแล้วเกิดจารีตประเพณีใหม่ จารีตประเพณีใหม่จึงกลายเป็นหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดในภายหลัง

หากเป็นหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดที่เกิดขึ้นโดยบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในรูปสนธิสัญญา เมื่อสนธิสัญญาที่บัญญัติหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดมีผลบังคับใช้แล้ว หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดที่เกิดขึ้นทันทีก็จะทำการเปลี่ยนแปลงจารีตประเพณีที่มีอยู่ก่อนเช่นกัน

หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดจะถูกเปลี่ยนแปลงโดยหลักกฎหมายที่มีลักษณะเดียวกัน ตามที่อนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญานับว่า หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดจะเปลี่ยนแปลงได้โดยหลักกฎหมายของกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไปที่เกิดขึ้นในภายหลังที่มีลักษณะเดียวกันเท่านั้น หมายความว่า หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดจะถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขโดยหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดเท่านั้น

สนธิสัญญาหรือจารีตประเพณีระหว่างประเทศไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด หลักการที่สนธิสัญญาและจารีตประเพณีระหว่างประเทศไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด จึงเป็นการจัดระดับให้หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดเป็นหลักกฎหมายสูงสุด สูงกว่าสนธิสัญญาและจารีตประเพณีระหว่างประเทศ

จากหลักการที่ว่า หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดเป็นหลักกฎหมายสูงสุดนี้ ในการใช้กฎหมายระหว่างประเทศหากพบว่า กรณีใดที่เข้าข่ายการบังคับใช้ของหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดแล้วก็ไม่มีควมจำเป็นที่จะต้องพิจารณาหลักกฎหมายอื่นอีกเพราะหลักกฎหมายอื่นถูกลบล้างโดยหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดแล้ว

4. หลักการที่เป็นที่ยอมรับว่าเป็นหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด

หลักการที่รัฐไม่ยอมให้มีการไม่ปฏิบัติตามมีหลายหลักการมาเป็นเวลาช้านาน และเป็นหลักการที่มีอยู่ก่อนที่จะเกิดหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดอย่างเป็นทางการตามอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ.1969 ขณะนี้เป็นที่ยอมรับว่า การห้ามฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ การห้ามค้าทาสและการห้ามอาชญากรรมโจรสลัด เป็นอาชญากรรมที่ถูกห้ามภายใต้หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด (Prachimdhit, 1972: 187)

การห้ามใช้อาวุธนิวเคลียร์

ตั้งแต่มีการผลิตอาวุธนิวเคลียร์ก็มีการรณรงค์ต่อต้านการใช้อาวุธนิวเคลียร์เพราะอาวุธนิวเคลียร์มีอำนาจการทำลายล้างสูง สามารถทำลายมนุษยชาติได้ ขณะนี้มีกฎหมายระหว่างประเทศที่ห้ามการใช้อาวุธนิวเคลียร์อย่างเป็นทางการแล้ว จึงควรรณรงค์ให้ทราบกันทั่วไปโดยการอธิบายถึงการเกิดหลักกฎหมายห้ามใช้อาวุธนิวเคลียร์และอาวุธนิวเคลียร์ถูกห้ามใช้โดยอาชญากรรมฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ซึ่งเป็นหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด

1. การเกิดหลักกฎหมายห้ามใช้อาวุธนิวเคลียร์

หลักกฎหมายห้ามใช้อาวุธนิวเคลียร์อย่างเป็นทางการได้เกิดขึ้นจากสนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์ (The Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons) ได้รับความเห็นชอบโดยที่ประชุมสหประชาชาติสำหรับการเจรจาตราสารที่ผูกพันทางกฎหมายเพื่อห้ามอาวุธนิวเคลียร์ (United Nations Conference to Negotiate a Legally Binding Instrument to Prohibit Nuclear Weapons) เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม ค.ศ. 2017 สนธิสัญญาเปิดให้ลงนามตั้งแต่วันที่ 20 กันยายน ค.ศ. 2017 ที่สำนักงานสหประชาชาติ นิวยอร์ก (เอกสารสหประชาชาติ A/CONF.229/2017/8) สนธิสัญญานี้มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 22 มกราคม ค.ศ. 2021 ขณะนี้มีภาคี 55 ประเทศและยังมีประเทศที่ลงนามแต่ยังไม่ให้สัตยาบันอีก 31 ประเทศ (United Nations, 2017:online)

ประเทศไทยได้ลงนามในวันแรกที่สนธิสัญญาเปิดให้ลงนามและได้ให้สัตยาบันในวันเดียวกัน มีวาติกัน (ชื่อทางการ Holy See) และกายานา (Guyana) อีก 2 ประเทศที่ลงนามและสัตยาบันตั้งแต่วันแรกที่เปิดให้ลงนามเช่นเดียวกับประเทศไทย การกระทำเช่นนี้แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นที่จะให้มนุษยชาติพ้นภัยจากอาวุธนิวเคลียร์

สนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์ได้บัญญัติข้อห้ามต่าง ๆ เกี่ยวกับอาวุธนิวเคลียร์ไว้ในข้อ 1 ดังนี้ (United Nations, 2017 : online)

Article 1 Prohibitions

Each State Party undertakes never under any circumstances to:

- (a) Develop, test, produce, manufacture, otherwise acquire, possess or stockpile nuclear weapons or other nuclear explosive devices;
- (b) Transfer to any recipient whatsoever nuclear weapons or other nuclear explosive devices or control over such weapons or explosive devices directly or indirectly;
- (c) Receive the transfer of or control over nuclear weapons or other nuclear explosive devices directly or indirectly;
- (d) Use or threaten to use nuclear weapons or other nuclear explosive devices;
- (e) Assist, encourage or induce, in any way, anyone to engage in any activity prohibited to a State Party under this Treaty;
- (f) Seek or receive any assistance, in any way, from anyone to engage in any activity prohibited to a State Party under this Treaty;

(g) Allow any stationing, installation or deployment of any nuclear weapons or other nuclear explosive devices in its territory or at any place under its jurisdiction or control.

คำแปล

ข้อ 1 ข้อห้าม

แต่ละรัฐภาคีรับว่า ไม่ว่าในสถานการณ์ใด ๆ จะไม่

(ก) พัฒนา ทดลอง ผลิต สร้าง หรือด้วยประการอื่นใด จัดหา ครอบครอง หรือสะสมอาวุธนิวเคลียร์ หรือวัตถุระเบิดนิวเคลียร์อื่น ๆ

(ข) ถ่ายโอนอาวุธนิวเคลียร์หรือวัตถุระเบิดนิวเคลียร์อื่น ๆ ให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือถ่ายโอนการควบคุมอาวุธนิวเคลียร์หรือวัตถุระเบิดนิวเคลียร์อื่น ๆ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(ค) รับการถ่ายโอนอาวุธนิวเคลียร์หรือวัตถุระเบิดนิวเคลียร์อื่น ๆ หรือรับโอนการควบคุมอาวุธนิวเคลียร์หรือวัตถุระเบิดนิวเคลียร์อื่น ๆ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม

(ง) ใช้หรือขู่ว่าจะใช้อาวุธนิวเคลียร์หรือวัตถุระเบิดนิวเคลียร์อื่น ๆ

(จ) ช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือจูงใจ โดยวิธีการใดก็ตาม เพื่อให้ผู้ใดกระทำการใด ๆ ที่ได้ห้ามรัฐภาคีไว้ภายใต้สนธิสัญญานี้

(ฉ) แสวงหาหรือรับความช่วยเหลือจากผู้หนึ่งผู้ใด โดยวิธีใดก็ตามในการกระทำการใด ๆ ที่ได้ห้ามรัฐภาคีไว้ภายใต้สนธิสัญญานี้

(ช) อนุญาตให้จัดตั้ง ติดตั้ง หรือปล่อยอาวุธนิวเคลียร์หรือวัตถุระเบิดนิวเคลียร์อื่น ๆ ในอาณาเขตหรือ ณ ที่ใดที่หนึ่งภายใต้เขตอำนาจหรือการควบคุมของรัฐภาคี

ข้อห้ามต่าง ๆ ของสนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์อาจแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ การห้ามใช้อาวุธนิวเคลียร์ซึ่งเป็นข้อห้ามที่สำคัญที่สุด นอกจากนี้มีการห้ามข่มขู่จะใช้อาวุธนิวเคลียร์และข้อห้ามอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับกิจกรรมอาวุธนิวเคลียร์ซึ่ง อาจสรุปได้ดังนี้ คือ ห้ามการพัฒนา ห้ามการผลิต ห้ามการทดลอง ห้ามการจัดหา ห้ามการครอบครอง ห้ามการเก็บสะสม ห้ามการโอน ห้ามการรับโอนอาวุธนิวเคลียร์ ห้ามรับหรือโอนการควบคุมอาวุธนิวเคลียร์ ห้ามการอนุญาตให้ตั้ง ห้ามการติดตั้งอาวุธนิวเคลียร์ในดินแดนของรัฐภาคี

2. อาวุธนิวเคลียร์ถูกห้ามใช้โดยอาชญากรรมฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ซึ่งเป็นหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด

สนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์ ข้อ 1 วรรค (ง) ได้บัญญัติห้ามใช้อาวุธนิวเคลียร์ แม้สนธิสัญญานี้มีผลใช้บังคับโดยมีภาคีถึง 55 ประเทศแล้ว แต่ประเทศที่มีอาวุธนิวเคลียร์ทุกประเทศไม่ยอมเข้าเป็นภาคี ซึ่งหมายความว่ายังไม่ยอมรับที่จะผูกพันตามหรือปฏิบัติตามสนธิสัญญา ประเทศมหาอำนาจนิวเคลียร์ยังต่อต้านสนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์ฉบับนี้อยู่ (Borrie, 2021 : 1-12)

ตามหลักกฎหมายสนธิสัญญา สนธิสัญญาโดยทั่วไปจะไม่ผูกพันประเทศที่มีได้เป็นภาคี ยกเว้นสนธิสัญญาที่มีหลักการที่กลายเป็นหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ ก็จะไม่ผูกพันประเทศที่มีได้เป็นภาคีในฐานะหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ

จากหลักกฎหมายสนธิสัญญาดังกล่าว สนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์จะไม่สามารถใช้บังคับโดยตรงต่อประเทศที่มีได้เป็นภาคี แต่เฉพาะการห้ามใช้อาวุธนิวเคลียร์ของสนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์นั้นจะมีผลบังคับใช้กับทุกประเทศรวมทั้งประเทศที่มีได้เป็นภาคี ด้วยเหตุผลว่า เมื่อใช้อาวุธนิวเคลียร์จะก่ออาชญากรรมฆ่าล้างเผ่าพันธุ์เพราะจะมีการฆ่าชีวิตมนุษย์เป็นจำนวนมาก การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์เป็นอาชญากรรมต้องห้ามตามหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดฉะนั้นหลักการห้ามใช้อาวุธนิวเคลียร์ จะสามารถบังคับใช้กับประเทศอาวุธนิวเคลียร์ที่มีได้เป็นภาคีสันติสัญญา เพราะหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดจะใช้บังคับกับทุกประเทศโดยไม่มีข้อยกเว้น

ผลการใช้อาวุธนิวเคลียร์เป็นอาชญากรรมฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ โดยที่อาวุธนิวเคลียร์เป็นอาวุธที่มีอำนาจการทำลายล้างสูงและเคยมีการใช้อาวุธนิวเคลียร์ในสงครามโลกครั้งที่ 2 เพื่อตอบโต้การทำสงครามอย่างไม่มีมนุษยธรรม อาวุธนิวเคลียร์ได้ทำลายเมือง Hiroshima และ Nagasaki ของญี่ปุ่น

การทดลองระเบิดนิวเคลียร์ของสหรัฐอเมริกาที่เกาะปะการังบิกินี (Bikini Atoll) ที่เกิดขึ้นในมหาสมุทรแปซิฟิกเมื่อ ค.ศ.1954 กัมมันตภาพรังสีได้กระจายคลุมพื้นที่กว่า 11,000 ตารางกิโลเมตร ก่อความเสียหายอย่างกว้างขวาง (สมบุญ ส่องมิตร, 2560 : 324)

อาชญากรรมฆ่าล้างเผ่าพันธุ์นี้ได้เกิดขึ้นในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยนาซีเยอรมันได้ฆ่าคนยิวไปหลายล้านคนในยุโรปอย่างโหดเหี้ยมไม่มีมนุษยธรรม ถูกประณามทั่วโลก จนมีการตั้งชื่ออาชญากรรมนี้ว่า Genocide โดยนักกฎหมายชาวโปแลนด์ คำว่า “Genocide” นี้ได้สร้างขึ้นโดยใช้คำว่า “geno” (เผ่าพันธุ์) ในภาษากรีก ผสมกับคำว่า “cide” (ฆ่า) ในภาษาลาติน (Lemkin, 1944: 2-3)

สำหรับภาษาไทยควรแปล “genocide” ว่า “ฆ่าล้างเผ่าพันธุ์” เพื่อให้ตรงกับรากศัพท์เดิมและเจตนาเดิมในการสร้างคำนี้ รวมทั้งให้สอดคล้องกับกรณีอาชญากรรมที่ถือว่าเป็นอาชกรรมตามหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดของบทความนี้ ส่วนคำว่า “การทำลายล้างเผ่าพันธุ์” เป็นคำแปล “genocide” ของอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านและการลงโทษอาชญากรรมอันเป็นการทำลายล้างเผ่าพันธุ์ ค.ศ.1948 ซึ่งได้รวมวิธีการทำลายล้างเผ่าพันธุ์เพิ่มขึ้นจากวิธีการฆ่า อย่างเช่น การทำร้ายร่างกายหรือจิตใจอย่างร้ายแรง การโอนเด็กจากกลุ่มหนึ่งไปอีกรุ่นหนึ่ง ฯลฯ ซึ่งเป็นการขยายความหมายเดิมของ genocide

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สหประชาชาติได้จัดให้มีการทำอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านและการลงโทษอาชญากรรมอันเป็นการทำลายล้างเผ่าพันธุ์ ค.ศ. 1948 (Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide) ซึ่งได้กำหนดให้การทำลายล้างเผ่าพันธุ์เป็นอาชกรรมตามกฎหมายระหว่างประเทศ ประเทศภาคียอมรับที่จะต่อต้านและลงโทษอาชญากรรมนี้ (Kunz, 1949 : 738-746)

อนุสัญญา ค.ศ.1948 ได้ให้คำจำกัดความอาชญากรรมทำลายล้างเผ่าพันธุ์ในข้อ 2 ดังนี้ “In the present Convention, genocide means any of the following acts committed with intent to destroy, in whole or in part, a national, ethnical, racial or religious group, as such:

- (a) Killing members of the group;
- (b) Causing serious bodily or mental harm to members of the group;
- (c) Deliberately inflicting on the group conditions of life calculated to bring about its physical destruction in whole or in part;

(d) Imposing measures intended to prevent birth within the group;

(e) Forcibly transferring children of the group to another group

คำแปล

ในอนุสัญญานี้ การทำลายล้างเผ่าพันธุ์หมายถึงการกระทำใด ๆ ต่อไปนี้ โดยเจตนาทำลายกลุ่มชนชาติสายพันธุ์ เชื้อชาติ หรือศาสนาทั้งกลุ่มหรือบางส่วน

(ก) ฆ่าสมาชิกของกลุ่ม

(ข) ทำร้ายร่างกายหรือจิตใจของสมาชิกของกลุ่มอย่างร้ายแรง

(ค) จงใจทำให้สภาพชีวิตของกลุ่มที่จะนำไปสู่การทำลายกลุ่มทั้งหมดยหรือบางส่วน

(ง) บังคับใช้มาตรการที่มุ่งจะขัดขวางการเกิดภายในกลุ่ม

(จ) บังคับโอนเด็กของกลุ่มไปกลุ่มอื่น

ในขณะนี้ อนุสัญญานี้มีภาคีถึง 152 ประเทศ อาชญากรรมทำลายล้างเผ่าพันธุ์ที่กระทำโดยการฆ่าตามที่ได้บัญญัติไว้ในข้อ 2 (ก) ข้างต้นได้เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปจนทำให้อาชญากรรมนี้ได้พัฒนากลายเป็นหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ และเป็นอาชญากรรมที่ถูกห้ามตามหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด มีผลบังคับใช้กับทุกประเทศแม้จะมีได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญา ค.ศ.1948

สำหรับอาชญากรรมทำลายล้างเผ่าพันธุ์ที่กระทำโดยวิธีมิใช่การฆ่าตามข้อ 2 (ข) ถึง (จ) ถือว่าเป็นหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ แต่อาจจะยังไม่เป็นอาชญากรรมต้องห้ามตามหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด ทั้งนี้เพราะคำ **genocide** มาจากคำ “ฆ่า” เผ่าพันธุ์และหลักกฎหมายนี้สร้างขึ้นโดยคำนึงถึงตัวอย่างการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะกรณีนาซีเยอรมันฆ่าคนเชื้อสายยิวเป็นจำนวนมาก

การใช้อาวุธนิวเคลียร์ต้องห้ามโดยหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด เมื่อมีการพัฒนาให้เกิดหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด (**Jus Cogens**) อาชญากรรมฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ได้เป็นที่ยอมรับว่า ถูกห้ามโดยหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด ไม่มีผู้ใดและไม่มีประเทศใดกล้าอ้างหลักการใด ๆ ที่จะมาลบล้างความผิดของอาชญากรรมนี้ จึงถือว่าการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์เป็นความผิดเด็ดขาดและผู้กระทำจะถูกลงโทษโดยไม่มีการยกเว้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีที่เป็นการอาชญากรรมก่อให้เกิดการสูญเสียชีวิตมนุษย์เป็นจำนวนมาก

สนธิสัญญาหรือจารีตประเพณีระหว่างประเทศที่ขัดแย้งกับหลักการห้ามก่ออาชญากรรมนี้ย่อมถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไข อย่างเช่น สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นมีความตกลง ค.ศ.1969 อนุญาตให้สหรัฐทำการโจมตีด้วยอาวุธนิวเคลียร์จากฐานทัพในภาคใต้ของญี่ปุ่นที่เกาะโอกินาวา ความตกลงที่อนุญาตให้ใช้อาวุธนิวเคลียร์ยอม

เป็นโมฆะในขณะนี้เพราะขัดกับหลักการห้ามใช้อาวุธนิวเคลียร์ภายใต้หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดซึ่งมีผลห้าม
สหรัฐใช้อาวุธนิวเคลียร์ด้วย

อนึ่ง การใช้อาวุธนิวเคลียร์อาจจะสามารถใช้โดยไม่ขัดกับกฎหมายสงคราม โดยเฉพาะหลักการห้าม
ทำการโจมตีทั่วไปและห้ามโจมตีเป้าหมายพลเรือน อย่างเช่น การใช้อาวุธนิวเคลียร์โจมตีเรือรบที่อยู่กลางทะเล
หรือเครื่องบินทหารที่อยู่ในอากาศ แต่ประเทศมหาอำนาจทางนิวเคลียร์ทุกประเทศวางแผนการใช้อาวุธ
นิวเคลียร์โจมตีเมืองใหญ่และเมืองสำคัญของศัตรูอย่างที่สหรัฐใช้อาวุธนิวเคลียร์โจมตีเมืองฮิโรชิมาและนางาซา
กิของญี่ปุ่นในสงครามโลกครั้งที่ 2 ข้ออ้างที่จะใช้อาวุธนิวเคลียร์ให้ถูกกฎหมายสงครามจึงไม่สอดคล้องกับ
ข้อเท็จจริง (สมบูรณ์ เสงี่ยมบุตร, 2560: 324)

การใช้อาวุธนิวเคลียร์จึงเป็นอาชญากรรมฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ภายใต้หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาด
ประเทศที่ใช้อาวุธนิวเคลียร์ทุกประเทศจะมีความผิดตามอาชญากรรมฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ แม้ไม่เป็นภาคีสันติสัญญา
ห้ามอาวุธนิวเคลียร์ ผู้นำของประเทศที่ใช้อาวุธนิวเคลียร์จะเป็นอาชญากรฆ่าล้างเผ่าพันธุ์และจะถูกลงโทษ
ตามอาชญากรรมที่ก่อ

เป็นที่คาดกันว่า อาชญากรเหล่านี้จะไม่อยู่บนโลกนี้หลังสงครามนิวเคลียร์ เพราะมนุษยชาติจะถูก
ทำลายโดยสงครามนิวเคลียร์หมดสิ้น เนื่องจากสหรัฐอเมริกาและรัสเซียแต่ละประเทศมีอาวุธนิวเคลียร์มากกว่า
ที่จะโจมตีทุกประเทศในโลกนี้ สงครามนิวเคลียร์จึงไม่มีประเทศชนะหรือประเทศที่แพ้เหลืออยู่บนโลกนี้ โลก
จึงไม่มีโอกาสที่จะลงโทษอาชญากรฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ที่ใช้อาวุธนิวเคลียร์

อนึ่ง กฎบัตรสหประชาชาติข้อ 2 วรรค 4 ได้บัญญัติว่า “ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สมาชิกทั้ง
ปวงจักต้องละเว้นการคุกคามหรือการใช้กำลังต่อบูรณภาพแห่งอาณาเขต หรือเอกราชทางการเมืองของรัฐใด ๆ
หรือการกระทำในลักษณะการอื่นใดที่ไม่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของสหประชาชาติ”

การที่กฎบัตรสหประชาชาติให้ละเว้นการใช้กำลังต่อรัฐใด ๆ ถือเป็นการห้ามทุกประเทศใช้กำลังต่อ
ประเทศใด ๆ แต่ประเทศที่ใช้กำลังอาจอ้างว่าเป็นกรณีการใช้กำลังที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของ
สหประชาชาติ อย่างเช่น การอ้างเป็นกรณีป้องกันตนเองตามกฎบัตรข้อ 51 ซึ่งบัญญัติว่า “ไม่มีข้อความใดใน
กฎบัตรฉบับปัจจุบันอันจักรอนสิทธิประจำตัวในการป้องกันตนเองโดยลำพังตน หรือโดยร่วมกัน หากการโจมตี
โดยกำลังอาวุธบังเกิดแก่สมาชิกของสหประชาชาติ.....” (United Nations, 1945 : online)

หากประเทศอาวุธนิวเคลียร์อ้างว่าได้ใช้อาวุธนิวเคลียร์เพื่อป้องกันตนเองหรือเพื่อป้องกันประเทศ
พันธมิตรตามกฎหมายข้อ 51 หากถือว่าเป็นการกระทำที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของสหประชาชาติจะทำให้
รอดพ้นจากความผิด

โดยที่อาชญากรรมฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ที่เกิดจากการใช้อาวุธนิวเคลียร์กลายเป็นอาชญากรรมตามหลัก
กฎหมายบังคับเด็ดขาดแล้ว ย่อมถือได้ว่าหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดในกรณีนี้ได้ทำการเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎ
บัตรสหประชาชาติข้อ 51 ไปในทางไม่ให้ใช้อาวุธนิวเคลียร์ในการป้องกันตนเอง แต่ถ้าเป็นกรณีที่ถูกลงโทษด้วย

อาวุธนิวเคลียร์ก่อนก็ย่อมจะใช้อาวุธนิวเคลียร์เพื่อป้องกันตนเอง ตามหลักการที่ว่า เมื่อถูกระทำด้วยวิธีการที่ผิดกฎหมาย ก็ย่อมมีสิทธิที่จะตอบโต้ด้วยวิธีการที่ผิดกฎหมายเช่นกัน

จากการเปรียบเทียบการใช้หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดกับการใช้กฎบัตรสหประชาชาติในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการใช้อาวุธนิวเคลียร์ จะเห็นว่า การใช้หลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดมีผลที่แน่ชัดกว่ากฎบัตรสหประชาชาติ

โดยที่ประเทศอาวุธนิวเคลียร์ทุกประเทศยังไม่ผูกพันตามสนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์ บทบัญญัติของสนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์ที่ห้ามการข่มขู่ว่าจะใช้อาวุธนิวเคลียร์ จึงบังคับใช้กับประเทศนิวเคลียร์ไม่ได้โดยตรงและโดยที่การข่มขู่ว่าจะใช้อาวุธนิวเคลียร์ยังไม่ถึงขั้นก่ออาชญากรรมฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ จึงพิจารณาตามกรณีการใช้อาวุธนิวเคลียร์ไม่ได้ ต้องนำกฎบัตรสหประชาชาติที่ห้ามทำการข่มขู่จะใช้กำลังมาใช้คู่กับการห้ามการข่มขู่ใช้อาวุธนิวเคลียร์เพราะประเทศอาวุธนิวเคลียร์ทุกประเทศเป็นสมาชิกสหประชาชาติ ซึ่งจะสามารถห้ามการข่มขู่ใช้อาวุธนิวเคลียร์โดยประเทศอาวุธนิวเคลียร์

สนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์ได้ห้ามกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาวุธนิวเคลียร์ ดังเช่น ห้ามการพัฒนา ห้ามทดลอง ห้ามการผลิต ห้ามการจัดหา ห้ามการครอบครองสะสม ห้ามการโอนหรือรับโอนอาวุธนิวเคลียร์ ห้ามการโอนหรือรับโอนการควบคุมอาวุธนิวเคลียร์ ห้ามการอนุญาตให้ตั้ง ห้ามการติดตั้ง ห้ามการติดตั้งไว้ใช้เกี่ยวกับอาวุธนิวเคลียร์ ข้อห้ามต่าง ๆ เหล่านี้เป็นกิจกรรมเกี่ยวข้องกับอาวุธนิวเคลียร์ซึ่งเป็นขั้นตอนก่อนการใช้อาวุธนิวเคลียร์ เมื่อยังไม่มีใช้อาวุธนิวเคลียร์ จึงยังไม่เข้าข่ายอาชญากรรมอันเป็นการทำลายล้างเผ่าพันธุ์ ด้วยเหตุนี้ ข้อห้ามเหล่านี้ของสนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์ (ยกเว้นการห้ามใช้และข่มขู่ใช้อาวุธนิวเคลียร์) จึงยังไม่ผูกพันต่อประเทศที่มีได้เป็นภาคี

อย่างไรก็ดี การพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ การผลิตอาวุธนิวเคลียร์ การทดลองอาวุธนิวเคลียร์ หรือการติดตั้งอาวุธนิวเคลียร์ เป็นการเตรียมการใช้อาวุธนิวเคลียร์ จึงเป็นการกระทำที่จะนำไปสู่การก่ออาชญากรรมฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจึงเป็นผู้ไม่มีมนุษยธรรม เมื่อมีการใช้อาวุธนิวเคลียร์แล้ว ผู้ที่ทำการผลิตอาวุธนิวเคลียร์ ผู้ทำการพัฒนา ทดลอง ติดตั้งเตรียมการใช้อาวุธนิวเคลียร์จะเป็นผู้ร่วมกระทำความผิด จึงเป็นอาชญากรรมฆ่าล้างเผ่าพันธุ์

การรณรงค์ห้ามใช้อาวุธนิวเคลียร์เพื่อยกเลิกอาวุธนิวเคลียร์

โดยที่อาวุธนิวเคลียร์เป็นอาวุธที่มีอำนาจการทำลายล้างสูง ประเทศที่สามารถสร้างอาวุธนิวเคลียร์บางประเทศจะสร้างเก็บไว้เพื่อป้องกันตนเองหรือใช้ตอบโต้จากการถูกโจมตีด้วยอาวุธนิวเคลียร์ ทั้งนี้เพราะประเทศอาวุธนิวเคลียร์ไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ฉะนั้น หากสามารถรณรงค์ห้ามการใช้อาวุธนิวเคลียร์ให้แพร่หลายจนเป็นที่ยอมรับของประชาชนในประเทศอาวุธนิวเคลียร์ ขั้นตอนต่อไป ประชาชนในประเทศนิวเคลียร์จะกดดันให้รัฐบาลของเขาร่วมกันเจรจากยกเลิกอาวุธนิวเคลียร์อย่างจริงจัง โดยจะต้องกำหนดขั้นตอน

ที่จะต้องดำเนินการยกเลิกอาวุธนิวเคลียร์ให้ชัดเจนสำหรับทุกประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่มีอาวุธนิวเคลียร์มากหรือน้อย รวมทั้งกำหนดวิธีการตรวจสอบที่โปร่งใสเพื่อไม่ให้เกิดการซุกซ่อนอาวุธนิวเคลียร์ไว้ใช้ต่อไป

ในขณะนี้ ประชาชนในประเทศมหาอำนาจนิวเคลียร์ยังไม่มีความรู้สึกลึกซึ้งว่า การมีอาวุธนิวเคลียร์เป็นสิ่งที่อันตรายต่อมนุษยชาติยิ่ง มนุษยชาติอาจสิ้นสุดหากมีสงครามนิวเคลียร์เกิดขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่มีศีลธรรม

การรณรงค์ควรจะทำให้ประชาชนในประเทศนิวเคลียร์ทราบถึงอันตรายที่มนุษยชาติในโลกจะถูกทำลายโดยสงครามนิวเคลียร์ ทุกประเทศจะถูกทำลาย ไม่มีประเทศชนะสงครามนิวเคลียร์เหลืออยู่บนโลกนี้อีกต่อไป เพราะอาวุธนิวเคลียร์จะทำลายชีวิตมนุษย์และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ทั่วโลก หลังจากนั้นกัมมันตภาพรังสีจากการระเบิดของอาวุธนิวเคลียร์ซึ่งมีพิษมากจะทำลายสิ่งมีชีวิตบนโลกนี้ต่อไปอีกเป็นเวลานานร้อย ๆ ปี หากประชาชนทั่วโลกมีศีลธรรมดี ไม่คิดที่จะทำลายมนุษยชาติบนโลกนี้ อาจร่วมกันกดดันให้ผู้นำประเทศหันมาร่วมมือในการยอมรับสนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์ เมื่อเป็นเช่นนี้ ข้อห้ามต่าง ๆ ของสนธิสัญญาทุกข้อห้ามจะสามารถนำมาปฏิบัติซึ่งจะนำไปสู่การยกเลิกอาวุธนิวเคลียร์โดยสิ้นเชิง

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่เป็นภาคีกลุ่มแรกของสนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์ หากประเทศไทยรณรงค์การห้ามใช้อาวุธนิวเคลียร์และยกเลิกอาวุธนิวเคลียร์ จะได้รับการยกย่องว่าเป็นประเทศที่รักษาปกป้องมนุษยชาติ การรณรงค์เหล่านี้ควรจะร่วมมือกับองค์การที่มีใช้รัฐบาล องค์การสิทธิมนุษยชนภาคเอกชนต่าง ๆ ด้วยเพื่อเร่งให้ได้ผลรวดเร็วขึ้น

สรุป

จากการที่มีสนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์ นำไปสู่การห้ามประเทศอาวุธนิวเคลียร์ใช้อาวุธนิวเคลียร์ โดยการใช้อาวุธนิวเคลียร์ฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ซึ่งเป็นหลักกฎหมายบังคับเด็ดขาดมาบังคับใช้ เมื่อมีการรณรงค์ให้ประชาชนในประเทศอาวุธนิวเคลียร์ให้ยอมรับการห้ามใช้อาวุธนิวเคลียร์ ก็จะนำไปสู่การยกเลิกอาวุธนิวเคลียร์ทั้งหมดซึ่งจะปกป้องมนุษยชาติไม่ให้ถูกทำลายโดยสงครามนิวเคลียร์

เอกสารอ้างอิง

- เพชรณพัฒน์ ศรีวิฑูริยประภา. (2561). *อนุสัญญาเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. 1969 (Vienna Convention on the Law of Treaties 1969)*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เดือนตุลา, 142 หน้า.
- รภัทชโย ภูเทวิน. (2562). การใช้เหตุผลทางกฎหมายด้วยวิธีการเทียบเคียงระหว่างรัฐกับองค์การระหว่างประเทศต่อการเปลี่ยนแปลงระบบกฎหมายสถาบันระหว่างประเทศในยุคปัจจุบัน : ปัญหาทฤษฎีกฎหมายระหว่างประเทศอันเป็นข้อสันนิษฐานเรื่องความแตกต่างระหว่างรัฐกับองค์การระหว่างประเทศตามความคิดเห็นของคณะกรรมการวิชาการกฎหมายระหว่างประเทศ. *วารสารนิติพัฒน์ นิด้า*, 8 (2), 83-107.
- สมบูรณ์ เสงี่ยมบุตร. (2560). *กฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้กันในปัจจุบัน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- Charlesworth, H., & Chinkin, C. (1993). The gender of jus cogens. *Human Rights Quarterly*, 15, 63-76.
- Kunz, J. L. (1949). The United Nations convention on genocide. *American Journal of International Law*, 43, 738-746.
- Borrie, J. (2021). An Introduction to Implementing the Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons. *Journal for Peace and Nuclear Disarmament*, 4, 1-12.
- Lemkin, R. (1944). *Axis rule in occupied Europe: Laws of occupation, analysis of government, proposals for redress*. The Lawbook Exchange, Ltd. 674 pages.
- Prachimdhit, S. (1972). *Contribution a l'Etude de la Nullite des Traites d'apres la Convention de Vienne de 1969*. Ph.D. Thesis, Paris University.
- United Nations. (1945). Charter of the United Nations. *Online*. Retrieved March 20, 2021. from: <https://treaties.un.org/doc/publication/ctc/uncharter.pdf>
- United Nations. (2005). Vienna Convention on the Law of Treaties 1969. *Online*. Retrieved March 20, 2021. from: https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/1_1_1969.pdf
- United Nations. (2017). Treaty on the prohibition of nuclear weapons. *Online*. Retrieved March 20, 2021. from: <https://undocs.org/A/CONF.229/2017/8>